

M

F

P

S

4

23
10
2021

LIS TINA VÍTĚ ZŮ

I.
kategorie

II.
kategorie

Cenu Vladimíra Justla
Magdalena Ulmanová
(ČR)
za přednes textu
Alexandry Berkové: Bubi blues

1. místo
Alexander Koukol
(ČR)

2. místo
Agáta Mašková
(ČR)

3. místo
Nina Benkovičová
(SK)

1. místo
Gabriela Sittová Zelená
(ČR)

2. místo
Martina Mašková
(ČR)

3. místo
Zuzana Ogurčáková
(SK)

Cenu Jiřího Demla
Eva Gribová
(SK)
za přednes textu
Daniila Charmse: Osud profesoro-
vej ženy

Cenu Jiřího Brolla
Nina Benkovičová
(SK)
za přednes textu
Anny Gavaldy: Katgut

Cenu starosty města
Vít Staša
(ČR)
za přednes textu
Vítězslava Nezvala:
Židovský hřbitov

Už mu ten rozhovor nedávejte, šéfe

Aleš Linduška

Dostal jsem za úkol zvládnout rozhovor s recitátorem, a protože jsem se doslechl, že rozhovory s recitátory nestojí za řeč, rozhodl jsem se jim napravit reputaci. Fiktivní rozhovor je tedy obrazem ideálu, který se nám zatím nepodařilo naplnit. Ale není všem festivalům konec, my se polepšíme, my se napravíme.

Jestliže stojíte na jevišti a porota nemá svůj den, jak zareagujete? Dáma v černých šatech, štíhlá: „To mne jenom nastartuje, soustředím se na obsah a dívám se skrze ty oči do metafyzických dálek, nic mne tak nenastartuje jako protivná porota.“

Součet bodů neodpovídá vaší představě o předvedeném výkonu a konstruktivní kritika rozborového semináře vás minula... Jak se s tím vyrovnáte? Mladík ve svetru s kudrnatými vlasy: „Předstí-

rám ledový klid, tvář pokerového hráče, sám vím přece nejlíp, co jsem zvládnul. Až mne ta póza přejde, pomůže dvojírum do černého čaje, někdy se kousnu do jazyku, to ale od vzteku nepomáhá. Avšak odvede to pozornost od mého ega.“

Připravujete se před zrcadlem? Nemáte strach, že forma pak zvítězí nad obsahem? Mladá slečna s culíkem: „Máte naprostou pravdu, chci především dobře vypadat a gesta si nacvičit. Slova mne lépe poslouchají, když jsem si naprosto jistá sama sebou. Nic mne nerozhodí, když vím, že mi to sekne.“

Nevadí vám, že ten rozhovor s vámi nakonec nikdo nebude číst? Sebevědomá dáma se zarputilým výrazem: „Rozhovory jsou stejně ztráta času, já se věnuji umění, na tom mi záleží. To, co mi podsunete ve vašem rozhovoru bez autorizace, mne nechává

úplně klidnou. Ostatně už jsem s vámi ztratila dost času...“

Zoufalá otázka zoufalého redaktora, který ví, že si ten rozhovor stejně bude muset napsat sám. Zachráníte mě? Rozzlobená paní v sáčku: „Zachraňte se sám, pane redaktore. Šéfovi vyřídíte, že jsme tu na recitaci, ne na zpovědi. Ostatně napište si tam co chcete, ten váš plátek si беру jen ze slušnosti.“

Za rozhovor jsem již dostal zapláceno, poslední otázka je tedy na mne. Proč jsem se uchýlil k tomuto podrazu na šéfredaktora? „Jsem drzoun nevychovaná, který všechno řeší na poslední chvíli a ještě chce stihnout pět věcí najednou. Pak to tak dopadá. Myslím, že už úkol napsat rozhovor s recitátorem nikdy nedostanu.“

Pohledem Aleše Vrzáka

Marek Adamík

Jaké dojmy na vás zanechali letošní soutěží?

Asi bych to rozdělil na první a druhou kategorii. V první kategorii jsme viděli spoustu výkonů lidí, kteří začínají, kteří teprve vstupují do tohoto oboru a hledají svoji cestu a styl. To se samozřejmě nějak promítlo i do hodnocení. Ne, že bych tu kategorii hodnotil nějak negativně, myslím, že jsou na tom správném startu a až časem se uvidí, kam dojdou. Druhá kategorie předvedla poměrně velké množství výjimečných nadstandardních výkonů, a tím bych ji hodnotil jako jednu z nejsilnějších za poslední roky. Byl pro mne zážitek to sledovat, být toho součástí. V podstatě tam nebyl téměř žádný slabý výkon.

Dalo by se tedy říci, že se tato druhá kategorie více zkvalitnila?

Určitě, ty výkony se mi zdály výjimečné. Dobré také bylo, že nejen k porotcům, ale i divákům se dostávaly různé žánrové roviny. To znamená, že vynikající interpretace prózy střídala výborná interpretace poezie, na-

bízely se rozmanité styly textů, jak komické tak tragické, jak zvnitřně tak monologické a podobně. Celá tato škála byla zastoupena.

Nabyl jsem dojmu, že zvláště u druhé kategorie jsme se častěji mohli setkat s jakýmsi zvnitřněním těch vybraných textů, možná snad vyšší úrovní autenticity...

Ta autenticita se často zaměňuje s jakousi každodenností, ale myslím, že jinak je to přesné. Propojením obsahu textu a výrazových prostředků interpreta často docházelo až k jakési dokonalosti, takže člověk mohl mít pocit soustředěné celistvé výpovědi, která ho samozřejmě vždycky zasáhne.

Co se týče výběru textů, máte pocit, že by došlo k nějakému tematickému posunu? Že by zazněla díla, dotýkajících se dříve opomíjených temat? Škála byla opět široká, vycházelo se od klasických textů až po nové žánry, což je podle mne vždycky fajn. Může me vysledovat i různé tematické prvky. Napří-

klad jsem rád, že do těch textů začíná pronikat i jakási společensko-politická struktura, že výpověď mluví o světě, interpret cítí, že dochází k něčemu nekalému, zápornému a snaží se to nějak napadat nebo pojmenovávat pro ostatní. A pokud to není apel jen plakátový, když je to celé promyšlené, tak si myslím, že to může zasáhnout duši i mozek toho, co poslouchá a ten o tom začne přemýšlet.

Co se týče hodnocení, dalo by se tedy říci, že na první i druhou kategorii je používán takříkajíc společný metr? To znamená, že se nemůže stát, že by totožný výkon byl jinak hodnocen v první a jinak ve druhé kategorii? Samozřejmě u některých interpretů, které člověk zná, má velké očekávání, a to jsou většinou interpreti té druhé kategorie. Když pak dojde k nějakému zklamání, tak se to výrazněji podepíše i na ztrátě bodů.

Ten interpret je tak vlastně trochu znevýhodněn, když si předtím nasadí hodně vysokou latku...

V podstatě ano, ale na druhou stranu, pokud se mu výkon povede na výbornou, už nikdy jako porotce neváháte mu dát nejvyšší hodnocení. Nekladete si otázku, jestli po něm přijde ještě lepší výkon. Číselné body jsou i o tom hledisku, aby člověk nenasadil hned zpočátku příliš vysoko a pak už neměl kam pokračovat, když se setká s ještě lepším výkonem, anebo naopak, aby nenasadil příliš nízko a neskončil třeba na pětibodovém hodnocení.

Poetické inverzie

Para

Sobota 23 október 2021 Prešov. Sklamaná konštatujem, že dialničný obchvat môjho mesta stále v nedohľadne. Čakám v aute. Výfukové plyny sa miešajú s rannou inverziou a s prirodzenou hmlou zátok rieky Bečva. Bečva?! V Prešove? Som zmätená. „Para! Para Soniláková! Para, známku!“ Ale áno. Aj takto snovo, surreálne ma na diaľku volá povinnosť vyslať esencie názoru porotkine ďaleko ďaleko na západ.

Som znovuzrodená z hmly. „Zrozená medzi kúrovcom a kání.“ Áno, jasne vnímam biele volány i inverznosť prednesu Veroniky Brajdič. Možno adresnejší pohľad, poctivejšia práca s veršom, pretaviť posolstvo až k divákovi. Pretavené horniny. Sen...

... Kameň rozžeravený až na tok lávových prúdov. Ohnivé inferno Sodomy. Obzriem sa za Ninou Benovičovou? Som na polceste. Viac osobnej zaangažovanosti, viac vnútornej logiky a pocitu spojenia a určite sa obzriem spolu s ňou. Strih. A hmla a ticho. A z hmly sa vynorí...

...Ďateľ Davida Štandery. Áno jasne vidím, vidím, že je to David. Je to skutočne on... a opäť hmla.

Cesta, nikde nikto, som zmätená, sklamaná. Konečne Autobus. Márquez v podaní Jule Pabst. Som stratená. Kvalitný text. Očakávanie. Hlavná hrdinka pristúpiť stihla, a ja nie. Ach to tempo dnešných autobusov...

...Prešovský obchvat, hmla a inverzie prednesu Magdaleny Ulmanovej. Ach, tak vymaniť sa s rodičovských okov. Silný úvodný apel. Ale - nedarí sa. Možno trochu odstup, dospelého vzdoru a je to tam.

Konečne niečo krásne. Silné. Hodnotné. Som rozochvelo vnímavá. Inverzné vibrácie. Konečne naplnené pauzy, posolstvo, majstrovská predpríprava pointy. To Hanka Krტიčková uvádza Stanislava Nemravu. Ako v hmlách, dojatá dvíham desiatku.

Sen - báseň pre Stanislava: Točí sa mi asistentka, kľučky a i vlajky, des!

Roztočeniu textu v hlave, nezabránil ťahák dnes.

Pary Sonilákovéj

Soniláková

David
Štandera

Inverzia, hmľa a imagine. Vincent Skarulis. Farby, dúha, nápaditosť, slovné hračky. Ale predsa len brzdená drobnými artiukulačnými nedokonalosťami i určitou stabilitou výrazových prostriedkov mimiky.

A opäť hravosť. Miestami veľmi vydarená. I s prvkami pantomímy. Pomáhajú členeniu, ale zároveň uberajú na adrešnosti a komunikácii Jiřího Semančíka s publikom.

Strih. Hmľa. Inverzie farieb dúhy sa zhmotňujú v jednej obrovskej vitráži čistých hraničných pocitov. Olovené rámy sklíčok vytesané samotným Daniilom Charmsom. Čriepkami farieb ich s intuíciou i logikou naplnila Eva Gribová.

Plachosť. Láska. Cit. Vzťah. Strata. Holan v podaní Víta Stašy. Koncentrácia i občasné zaváhania. K dokonalosti chýba jediné. Vlastne nechýba. Je říjen 2035 a ja vidím Víta prednášať tento text úplne majstrovsky.

Hmľa. Bol to iba sen. Teraz už Noemi Fritzová. Nežne a so srdcom uchopená esencia materstva.

Len predsa len dlhá plocha dní. Rovnaká a dlhá plocha dní. „Nosím doma to isté a už ani neviem, čo si obliecť. Kostým. Kostým?... kde mám môj...“

...„Vráť mi aspoň moje hadríky.“ Šokovaná, zrazená a skoro zlomená Martina Mašková. Celý čas tesne nad hladinou výrivky plnej sĺz. Silné, čisté, ale otázka prebdetých nocí ostáva. Dá sa výrivka naplniť?

A Agáta Mašková. Talentovaná recitátorka. Pomaly sa dostávam do situácií. Zrazu koniec. Problém výpovede? Rozsahu? Koľko času potrebuje divák, aby sa predýchal hmlou k zážitku?

Hmľa. Biela hmľa a zamrznuté more. Inuiti Nikol Haismanovej. Koncentrácia výkrikov. Očarenie stotožnením sa. Odstup. Chcem aj odstup. Pozrieť sa s nadhľadom na ich vzťah. Chce ale Nikol odstup? Odstúpim teda sama. Závoje hmly.

Vincent
Skarulis

Závoje a tichá modlitba Gabriely Zelenej Sittovej sa mi mieša spolu so silným apelom Zuzany Ogurčákovvej. V prvom prípade stojím v mori slov a vnímam príliv a odliv asociácií Ortena. Je to príjemné i snové. Ale predsa. Koľko prílivov a odlivov ešte? Zrazu silný apel valiacej sa lávy Miroslava Válka. Alebo je to láva Zuzany Ogurčákovvej? Potreba obrany. Vnímam, že nevnímam? „A jsem ta země tma. Noc, noc, noc.“ Ako prúdy lávy La Palmy na Kanárskych ostrovoch. Príliv a odliv, láva rútiaca sa do mora. Oblaky pary a síry. Ale môj ostrov zážitkov sa zväčšil o pekných pár hektárov novej, panenskej pôdy. Ďakujem. „Para, Para Soniláková. Zobuď sa. Ak chceš čakať na obchvat, to bude nadhlo!“

Nie, nie. Ešte mám zhodnotiť Alexandra Koukola. Ľudí, koľko ľudí v autách a všade navôkol. Veď ešte nikdy nikto mi tak šarmantne nevynadal za to, že som človek. „Para, Para zobuď sa.“ Hmla, inverzia, síra, smog a výfukové plyny...

...nad Prešovom i nad Masarykovou ulicou vo Valmeze.

Spojenie prerušené

Nicole
Haismanová

Noemi
Fritzová

Žít s jiným člověkem? Být Single je normálnější...

Ondřej Smolka

Při šestapadesátém ročníku festivalu se s doprovodnými programy roztrhnul pytel. A to do slova. Tři programy ve dvou večerech a jedna vernisáž s přednáškou fotografa Jindřicha Štreita i kabaretním vystoupením. Čtení ke kafi, výstavu Obrazy a nová okna Stanislava Nemravy i koncert písničkářky Kaczi jsme již ve Festivalových listech reflektovali. Zbývá tedy návrat k prvnímu doprovodnému programu pátečního večera. A to scénickému čtení divadelní hry Single. Bylo by téměř nemístné jej nezmínit, už jen proto, že si hlavní role, a vlastně celé představení, odehráli sami účastníci MFP.

Co k tomu napsat? Původně jsem se chystal, po celém dni u monitoru, vyjít ven na čerstvý vzduch a chvíli pozorovat měsíc, ve fázi ustupujícího úplňku. Zároveň mě ale zajímalo, jak si kolega Marek Baroš, autor hry, poradí s úkolem zainteresovat přítomné diváky. A kupodivu, vše proběhlo jako po másle. Prvně vyhodil všechny, co

měli v úmyslu opustit sál, kdykoliv v průběhu představení. A vzápětí přešel na hledání hereckých hvězd. Hned na první výzvu se přihlásili Petra a David. Ti přemluvili kolegu Víta a Hanka zvedla ruku ještě dřív, než

Noci divadel. A tak nějak jsem plánoval přejít i toto představení. Ale herci neherci naběhli na padesátiminutovou jízdu budoucností s takovou vervou, a komediálností, že naráz vše dostalo jinou podobu a konečně to bylo

všichni tři jako by to měli v krvi. Ještě aby ne, když musí prvky herectví vkládat i do svých přednesů. A navíc s určitou dávkou improvizace a kýblem odvahy.

Příběhová linie se nesla v otázkách normálnosti soužití lidí a androidů. V popisovaném roce 2050 je trávení života s jiným člověkem něco nenormálního, a mít dítě? Jakože ne ze zkusavky?

To je rovnou proti přírodě. Ale..., co když po tom někdo touží? Co pak? Vyzrazovat celý příběh a podrobně popisovat děj se nesluší, takže alespoň takhle, a když na hru narazíte v místě svého bydliště, určitě si na ni zajděte. Dozajisté vás překvapí.

Marek dořekl, kdo si zahraje Agnes. A scénické čtení mohlo začít...

Je téměř ostudné, že jsem dosud viděl pouze jedno Markovo scénické čtení Velký mejdan. A to jen díky, tomu, že jsme jej loni na podzim streamovali v rámci

to právě ořechové, kdy text do rukou dostanou lidé, jež se s ním dosud nesetkali. A možná vše umocňoval fakt, že všichni tři jsou přátelé. Příběhem o Frantovi, jeho robotickém sexuálním partnerovi Georgovi a charismatické instalérce Lucii propluli

Skvěle se do své role umělé inteligence Agnes vtělila i Hanka a repliku „Nerozumím otázce.“ házela do éteru jako správný program. Padesát minut uteklo jako voda a organizátorka Lenka již vnadila na koncert v M-klubu.

Stanislav Nemrava – Je to taková absurdní kočárna

Marek Adamík

Na festivalu zazněla leccjaká díla, stejně tak leccjaká byla i interpretací úroveň vystupujících. Málokomu ale neutkví v paměti vystoupení Stanislava Nemravy pod názvem PopArtová píseň, která zdaleka přesahovala rovinu pouze recitačního přednesu. Vystoupení propojovalo prvky divadelní i hudební, prvky realistické i zcela absurdní. Jestliže se někdo cítil být lehce zmaten původem básně – skladby – písně, podle toho, co si vybere, není tomu tak u samotného interpreta. Ten v tom mám jasno. A deklaruje to také v pozici, která představení uvádí: „Slova této písně napsal během jízdy na dvojce s Endrjů Warholou v roce 1960 Bob Lichtenštajn po přečtení slavného románu Tři mušketýři. Jako psychadelický jižanský pop ji zhudebnil Baddy Hollý, hrála ji všechna rádia orientovaná na cyklistickou turistiku. V létě 1961 pro obrázkový čas Mládež míru ji přeložila Karolina Jé Totová, zpívá se volně na motivy Baddyho písně Cvrlikání cvrčků, jehož orchestrální originální verzi nahráli J. Slivečková a M. Ovčáček“.

Píseň samotná však tvoří pouze malý podíl na celkové inscenaci. Doprovází ji totiž promítání „němého“ filmu. „Jde o film Tři mušketýři z roku 1921 na replice promítacího přístroje ze sedmnáctého století z dílny žáků žáků žáků Leonarda DaVinčiho. Bakinghemem je zde Tomáš Holding, Dartaňanem Dagles Ferbenks, Konstansí Margarita Delamotová,“ vysvětluje slovy propozice Stani-

slav Nemrava, který tak postupně začíná rozplétat záhadu svého díla zařazením do širšího kontextu. Ten spatřuje v rodinné tradici, která se kramářské písně – což je „útvár“, který posluchačům nabídl – již deset let.

„Víte, já jsem si poezii rozdělil do tří hlavních oblastí. Do první patří přímočará realistická díla, do druhé díla nonsensová a do třetí oblasti díla absurdní. Mezitím jsou věci, které jsou mnohohrstenaté a kde si lze více hrát s významy. Je to jako s anekdotou. Když ji posloucháte, musíte si její význam domyslet,“ svěruje se Nemrava. To však není případ PopArtové písně. Zde se dle svých slov interpret pohybuje v oné přímočarosti, kde je zbytečné hledat nějaké druhé a třetí plány. Je to taková absurdní „kočárna“, jak tyto „rodinné“ kramářské písně nazvala Nemravova manželka.

Divák nemusel být ani příliš soustředěný, aby si všiml jisté uvolněnosti celé inscenace. Jako by nebylo cílem ani něčeho dosáhnout, jen si to prostě „užít“. I na to má však Stanislav Nemrava vysvětlení. „To bude tím, že se ve Valmezu cítím bezpečně, to je to nejzákladnější. Před vystupem na podium sice bývám pekelně nervózní, ale pak to ze mne hned spadne. I porota si všimla mého jedinečného výkonu. Jedna z členek poroty dokonce prohlásila, že jsem u ní jednička, tak mě ohodnotila jedním bodem s tím, že bych zasloužil vlastní soutěžní kategorii. To se mi ještě nikdy nestalo,“ s úsměvem podotýká Nemrava, který se nijak netají s tím, že často zapomíná text, a při vystoupeních mu často asistuje „osobní terénní sociální pracovnice,“ která sehrává nejenom roli podpory, ale dnes i plnohodnotnou součást představení.

STU-
DENT-
SKÁ
SEKCE

Naše podzemní mise

Karolína Vlčková
Erik Zabručky

Zástupci studentské sekce se po sobotním zorientování usnesli, že mají podezření z podzemní činnosti. Na rozdíl od rakousko-uherských úřadů, které na základě podobného podezření usvědčily Cimrmana z výroby sifonu, my čicháme provinění poněkud drzejší – kulturu.

Ha! Měli jsme pravdu. Jdeme špehovat ty drzouny.

1. Veronika Brajdič
Po ránu hned od počátku počátků... vystavíme rodný list. Silné kafe na rozjezd. Veronika působila zpočátku přirozeně, ale nervozita způsobená drobným škobrnutím v paměti jí začala svazovat. A když slovíčka hledáme, nevíme, co říkáme. :(

2. Nina Benkovičová
Na jeviště přišla subtilní Nina Benkovičová, ale ve chvíli se proměnila ve zralou ženu ztrhanou životem, která i přes svůj dlouhý pobyt na tomto světě netuší, neví, neustále krčí rameny. A přitom u Niny pracuje úžasná představitost, již vysílá do publika. Představitost a proměna, to Ninina doména.

3. David Štandera
Kdo to přiletěl? Nejspíš David, ovšem co bude, nevíme... Mumly mumly. Melodický hlas se ale nakonec rozezněl a zjistili jsme, že není hovno, ale vtipný pták. Jen co se všechno rozesmálo, David se vyděsil a plách.

4. Julia Pabst
Julia rozhodně do bláznice nepatří, leda že by vyprávěla pacientům pohádky. Ač ta její dnešní byla poměrně dlou-

há. A aby nám ji celou pověděla, musela zrychlit tempo natolik, že byl obsah rozmetán na všechny světové strany. Ale byl tam. A protože má M-klub pevné stěny, vracel se zpět jako bumerang.

5. Magdalena Ulmanová
PŘÍ BĚH.
Ještě aby to ale byl příběh. Divá Magdalena Ulmanová přinesla svou básní dvě stránky – vzdor matce a touhu po světě. Vzdor dávala silnými doušky, ale ta její druhá strana jako by zůstala neotočená. A přitom se na ní skrývalo tolik... Zamysli se tedy, divá, co tvá báseň o světě zpívá.

6. Stanislav Nemrava
ŽÁNŘ NEMRAVA.
Nemravný to žánr – ač všichni vědí, že existuje, vždycky všechny zaskočí. A zase ten Nemrava! BAF! Udivil nás scénický projekt, mašinérie soustrojí i znuděná asistentka, místností se dokonce ozval i kvalitní interpretův zpěv. Ovšem nejhumornější bylo, jak nebohý člen široké

rodiny Nemravů bojoval s náročnými rekvizitami, čímž se mu zadržovala mluva. To je teda smíchu strava! Ne, to je žánr Nemrava.

7. Vincent Skarulis
Druhá část finálového dopoledne začíná opravdu pomalu, aby se všichni probudili, přichází VINCENTŮV ZVONEČEK! Nikoli ale „Dobré ráno“, ale „Veselé spratky!“ To byl přeřek? To bych neřek. Vincent na nás ale jde skutečně zlehka

(říkáme si: přibliž vy-
pravěč, asi), a najednou
bác, objeví se smrtka.

8. Jiří Semančík
Vítejte v zoologické
zahradě na Jiříkově

„To bude pantomima?“
ozvalo se z publika.
Byla a nebyla. Bylo to
vše a nic navíc. Mluvi-
la, smála se, smutněla.
Povídala a k obyčejnosti
to mělo daleko. Bylo to
plné citu,
lhostejnos-
ti, napětí.
Jako válčila
vážnost ob-
sahu s lho-
stejným
sdělením,
obrovská
burácející
emocio-
nalitu se
suchou
prezentací
dějových
faktů.
A taky ne-
ustálé
odmlčování
se, kterým
dusila obe-
censtvo se
škodolibým
úsmeš-
kem: „Jen
se duste,
mám vás!“
Pauza, cit
a fakta
– koktejl
legrace
a strachu,
který jsme
exovali od
začátku až
do samé-
ho konce.
WOW!

Julia
Pabst

komentovaném krme-
ní hrátkami se slovy.
Infantilní dopoledne
pokračuje.

9. Eva Gřibová
Na podium vystoupila
žena. Krásná a obyčej-
ná. Zula si boty... není
divu... ty by vyzul každý.
Rozpustila si vlasy...

10. Vít
Staša
A zatímco
doznívá
skvělý
zážitek, na
jeviště přišel Dartaňan
Vítek Staša. Romantický
snílek, jehož bychom
pro jeho melodický
(i harmonický) přednes
se zájmem poslouchali
hodiny. Byl to spanilý
tanec slov, jak líbezné...

11. Noemi Fritzová
Na vlnách veršů se

dostáváme až k Noemi
Fritzové. Její touha něco
sdělit se drala v jejím
projevu zvláště na
povrch. Přitom dokázala
střídat svou básní pózy
kulišáka před publikem
a srdceryvného citlivého
vypravěče.

12. Martina Mašková
Vrať mi moje hadříky!
Půjčte jí někdo mega-
fon! Citlivost skloubená
s pravdivým prožitkem
bohužel dělala ze zad-
ních řad neslyšící. I tak
jsme zachytili výhrůžky
zhrzené ženy v obrov-
ském monotónním tem-
pu, které tak ztrácely na
své výhrůžkovosti. To
nejdůležitější, to pod-
statné, to krásné jsme
ovšem nezachytili, neboť
podstata se musí říkat
nejtišeji, pšš...

13. Agáta Mašková
Po pauze šum v sále
přetrhla Agáta Maško-
vá. U ní jsme se ale tak
soustředili na její vý-
raznou mimiku, že jsme
se zapomněli, a kochali
se krásou jejích (někdy
univerzálních) divno-
pohledů, které nejspíš
souvisely s obsahem.
Ten nám ovšem unikl,
slova se sletěla v „páté
přes deváté.“

14. Nicole Haismanová
Kajaku, kajaku, kajaku,
šeptá dívka v černém.
Vábivé šepotání se
vlní vzduchem, ovšem
vystačí to? Cha! Tajupl-
no se rozplynulo v čiré
zoufalství severského
muže, způsobené jeho
strachem z očarování.
Magično a zoufalství,
ovšem vystačí to? Cha!
Nicole najednou přinesla
konec bez emoce, bez
čar a kouzel, drastickou
realitu, smrt... Vystačilo
to.

15. Gabriela Sittová
Zelená

Stojíme v chrámu nazí
před Bohem. M-klub se
proměnil ve svatyni.
Svatyni doufání, bolesti
a odpuštění. Z kamen-
ných stěn se staly mo-
zaiky, barevné mozaiky
všech hříchů světa.
Uprostřed nadpozem-
ské úzkosti stojí bytost.
Éterická duše, která
nepotřebuje tělo. Vznáší
se nad námi, objímá nás
svou velikostí, vstupuje
do nás, do ucha nám
šeptá modlitbu... Žádné
vlny rozbouřeného moře
nepotřebuje. Země tma
a její klid.

16. Zuzana Ogurčáková
Bojíme se, bojíme. A při-
tom nás nikdo nevyděl-
sil. Jen děsivá pomalá,
ležerní chůze na jeviště.
Zuzana Ogurčáková
svým zvonovým hlasem
ukazuje střet reálné
skutečnosti s falešnou
přetvářkou. STŘIH!
TEMPO! BUM! BÁC!
A napětí... Pohrává si
s námi, řve na nás, a my
se bojíme...

17. Alexander Koukol
Lidi, lidi, lidi... už jich
bylo moc. Jak lépe si
získat porotu, než uráž-
kou jejich živočišného
druhu? Přichází rétor,
rozčilený filosof, vy-
světluje, sděluje. Všem,
o všech. I o sobě. Přišel
rétor, odešlo klubko
emocí, které svým kři-
kem zahnilo do kouta
i samo sebe. Zpočátku
s humorem, ke konci se
strachem. BRAVO!

Naše podzemní mise
skončila. Pestrost pozo-
rovaných drzounů nás
skutečně zaskočila. No,
co s vámi? My vás ne-
prásknem! Porota bude
horší...

Svědectví z semináře

Karolína Vlčková

K poslednímu dni Mezinárodního festivalu neodmyslitelně patří i rozborový seminář, na kterém porotci obhajují svá bodová ohodnocení jednotlivých soutěžících. Na rozdíl od ostatních festivalů, kde soudci nejprve vyslechnou recitace, pak v zákulisí ohodnotí, představí překvapivé výsledky a až následně mají pro dobrovolníky poskytnutá odůvodnění, zde jsou soudcové nuceni k rychlému vyhrknutí bodů, po němž mají prostor, aby si do semináře vymysleli důvod svých rozhodnutí. Těch pár naleznete na následujících řádcích:

Rozborový seminář málem začal až v pořadí druhé soutěžící, kdyby nebylo naléhání Stanislava Nemravy, že připomínky porotců nepřítomné Veronice Brajdič vyřídí. Výtek od Aleše Vrzáka bylo hodně, jedna z nich například zněla: „Byla to taková školní interpretace – kladení slov a náhodných intonací.“

U druhé v pořadí, Niny Benkovičové, porotkyně Martina Koval vyzdvihla v její recitaci z prvního kola smysl pro udržení emocí, práci s minimalistickými prostředky a skvělé střihy. U výkonu ve druhém kole ovšem vyzdvihla porotkyně výstražný ukazovák: „Opatrně s tím pokyvováním hlavou, tvoje neposedná mimika prozrazuje až příliš toho, co nemá být prozrazené.“

Libor Vacek lavíroval v hodnocení třetího v pořadí, tedy Davida Štandery. Mezi pochvalou předpokladů Davida, jako zajímavého interpreta a kritikou za jejich neuplatnění. Z úst Libora Vacka zazněla pro Davidovu lenost facka, a to slovy: „Příliš si usnadňuješ život!“

Pro Julii Pabst byla zásadním problémem monotónnost. Konkrétně Renata Jurčová to pojmenovává takto: „Tvoje věty někdy upadaly do melodie.“ A vzápětí se přidává rýmem i Libor

Vacek: „Jak to pálíš v jednom kuse, pro diváka se to slévá v čase!“

Magdalena Ulmanová si od porotců vyslechla pobídku k tomu, aby odhodila svou plachost a přílišný respekt z jeviště. Aleš Vrzák byl překvapen zapojením mimiky: „Jak si v prvním kole mluvila o tloušťce toho kluka, tak se ti do tváře dostával pocit jakéhosi hnusu, mimoděk ohrnulas horní ret.“

Stanislav Nemrava si vyslechl poměrně ironický příspěvek Niny Martínkové: „Mám tu smůlu, že tě znám... i z jiných výkonů. Dala jsem ti tolik bodů proto, že jsem se po té šedi najednou od srdce smála. A jak se na to asi díváš? Děláš si, co chceš, co mě baví, a ať si s tím divák dělá, co chce.“ Ke komentáři se dostal také Aleš Vrzák, který ocenil Nemravův záměr netrefit se do rytmu.

Vincent Skarulis si od Davida Kroči vyslechl kritiku svého „kyselého ksichtu“, který se dostává tam, kam nepatří. K tomu poznamenává Libor Vacek, že hra se slovy (vyskytující se v obou Vincentových výstupech) nesmí zabíjet příběh či anekdotu, což se bohužel u Vincenta stalo. Na závěr se neudržela Nina Martínková, která pokárala Vincenta za nadbytečné grimasy: „Přehráváš. Herci tomu říkají utírat si nos židlí.“

Jiří Semančík, který se prezentoval se slovními hřítkami podobně jako Vincent, vyslechl popudy k odhození strachu, např. od Niny Martínkové: „Zabývej se vyprávěčstvím, přines do něj

rozborového ináře

á, Erik Zabrucký

víc šťávy! Nenech se seš-
něrovat psaným textem,
jeho interpunkcí!“ Aleš
Vrzák k tomu dodával,
že vystoupení Jiřího bylo
„zábavně nastavené, ale
vzhledem k textu málo
užitlé.“

Od Renaty Jurčové pa-
daly na Evu Gribovou
především chvály: „Mi-
hálikovu báseň si svojí
interpretací povýšila, až
mě mrazilo. Soustředila
ses na pointu, a zároveň
si ctíla formu předlohy.
Nebojovala si s ní. Děku-
jeme.“

Vítek Staša to podle
Aleše Vrzáka v prvním
kole krapet přemrští-
l s důrazy, ale dodal, že
„ukamenování jsme úpl-
ně nebyli.“ Hodnocením
výkonu v druhém kole
pak Aleš Vrzák pokraču-
je: „Působil jsi jako
chlapec, což už nejsi,
a touto mírnou stylizací
ses o určité významy
Holanovy Ódy na radost
dost ochudil. I když tam
nahodíš svůj sexy hlas,
nevezmeš mi pocit, že
na to šel až příliš vnějš-
kově – věci okolo lásky,

něhy jsou vnitřnější.“

Následovala Noemi
Fritzová, ke které se
vyjadřoval Libor Vacek:
„Oceňuji zajímavý výběr
a následnou dramatur-
gii – oba prezentované
texty jsou přes sto let
staré. Například ve dru-
hém kole jste prezento-
vala velmi srozumitelný,
emotivní příběh – ovšem
necítil jsem z vaší inter-
pretace, na jakém straš-
ném pozadí se odehrává,
ačkoli vím, že to víte.“

Libor Vacek pokračoval
k Martině Maškové:
„Chvillemi se neorien-
tuju, kdo jsme, co jsme.
Jede to celé v podobném
zvuku – takže základní
zacílení je pro mě sice
jasné, ale ty jednotlivé
peripetie mám nějak
rozmazané.“ Nakonec se
ukázalo, že hodnocení
výkonu Marty Maško-
vé se porotce od porot-
ce lišila, a myslím, že
i sama Martina přinesla
ve svém komentáři úpl-
ně novou interpretaci...

Raději se tak porotci
přesunuli k Agátě Maš-
kové, konkrétně pak Da-
vid Kroča: „Nedíval bych
se na tvůj první příběh
tak černobíle, nabízí to
více možností. Někdy
navíc ta mluva klopý-
tá – zatímco maminka
Martina to stíhá, u tebe
to ještě drhne.“

Nina Martínková pokraču-
vala k Nicole Ha-
ismanové: „To, čehož jsi
docílila, bylo, že se nám
s každou tvojí větou mě-
nila představa situace.
Občas sis sice otazník
změnila v tečku, čímž
se trochu mění situace,
ale v tomto případě to
nevadilo.“

Gabrielu Sittovou Ze-
lenou vychválila celá
porota. Měli jen pár
výtek o nedostatku boje,
barev, otázek a rozerva-
nosti v její druhé básni
– intimní zpovědi Bohu.
Ale slovy Davida Kro-
či: „To jsou jen detaily,
abych ti měl vůbec co
říct.“ Renatu Jurčovou
navíc Gabriela dojala až
k slzám.

Osobnost Zuzany Ogur-
čákové byla dle porotkyň
Renaty Jurčové a Mar-
tiny Koval zcela skrytá
za vytvořenou postavou,
což bylo místy na škodu.
Zároveň si povšimly
ukončování Zuzaniných
vět nikoli do tečky, ale
do nepřirozeného oblou-
ku vzhůru.

Na závěr přišla řada na
Alexandra Koukola, je-
hož přirozené vyprávění
bez zbytečných příkre-
sů a pravdivé emoce
(a jejich proměny) Ninu
Martínkovou nadchly.

Tolik tedy svědectví
z rozborového semináře,
které bude v tomto plát-
ku uchováno jako důkaz
i pro příští generace.
Mezinárodní festival
poezie se tak uchýlil ke
svému závěru. Na shle-
danou příští rok!

Zpívající básník Bob Dylan letos oslavil osmdesátiny

Karel Prokeš

„Vlasy, ze kterých hřeben zatíná zuby. Křiklavé tričko, které by zastínilo i neony na Leicester Square. Vypadá jako podvyživený kakadu...“ shrnul v 60. letech své dojmy jeden britský novinář... Dnes je to jasné. Bob Dylan se stal největším písničkářem posledních šedesátí let.

Když před lety získal Nobelovu cenu za literaturu, vyvolalo to diskuze, zda se má nejvyšší literární ocenění udělovat za písňové texty. Kvalitu těch textů ovšem nikdo zpochybnit nedokázal. A kdyby se Nobelova cena udělovala za písně, zasloužil by si ji už před padesáti lety. Bob Dylan je zkrátka básník, letos osmdesátiletý (nar. 24. května 1941, jako Robert Allen Zimmerman).

Když se rodák ze středoamerického Duluthu, který vyrostl a na střední školu chodil v Hibbingu ve státě Minnesota, objevil z kraje roku 1961 v New Yorku, kam zamířil po té, co se na konci prvního ročníku definitivně vzdal oficiálního vzdělávání na minnesotské univerzitě, nazval o sobě všem, kdo o to stáli, spoustu nesmyslů, poutavých historek, bizarních příběhů... Naštěstí pro něj i pro nás, tu postavu, kterou si vymyslel a dal jí jméno Bob Dylan, naplnil pozoruhodným obsahem – uměním dívat se a vidět, při tom psát, hrát a zpívat tak, že byl brzy označován za neoficiálního kronikáře 60. let.

Uměl zformulovat své postřehy dějinných zvratů, biblické odkazy, novinové zprávy i život na ulici do poselství, které rezonovalo s názory tehdejší mládeže, generace, která požadovala změnu zavedených pořádků. Aniž o to usiloval, stanul v čele sociálních a rasových nepokojů, které zmítaly Spojenými státy té doby. Dost dobře si uvědomoval, jak nebezpečná je to pozice. Naštěstí si vždy mohl připomenout, že Bob Dylan je postava, kterou si vymyslel a naučil ji žít vlastním životem. Pro zachování duševního zdraví v tlaku světového šoubyznysu té doby, což byla trochu jiná káva, že ta břečka, která se na nás z médií valí dnes, to bylo k nezaplacení.

Robertu Allenu Zimmermanovi to dávalo jistou svobodu. A Bob Dylan tak mohl opustit folkový revival, který mu zajistil popularitu, napsat znepokojivé písně, které mířily na dřeň explozivních hrozeb, zamlžit svou tvorbu nesrozumitelností surrealistických obrazů, dodat jí ostří zvukem elektrických kytar

a energii rockovou rytmikou, což vyprovokovalo nepřátelskou odezvu folkového světa. Mohl využít zranění, která utrpěl po havárii na motocyklu, stáhnout se z veřejného života a uvolnit si ruce i hlavu pro své další proměny.

Po návratu jako by znovu začínal. Natočil k ničemu neprovokující countryová alba i řadu nahrávek s ikonou americké country music Johnnym Cashem, koncertoval s kanadskou skupinou Hawk, která se přejmenovala na The Band... Natočil alba s křesťanskou tematikou a písněmi z těch kolekcí ke značné nelibosti fanoušků zaplnil koncertní set list, později koketoval s hippie psychedelickou partou Jerryho Garcii The Grateful Dead...

Počátkem devadesátých let vydal hned dvě jednoduchá, ale objevitelská alba. Obsahovala americké folkové písničky a také písně pomalu už zapomínaných autorů. Po úspěchu alba *Tempest* z roku 2012 poslal svým příznivcům nejprve dvě alba swingových evergreenů ve standardním rozsahu, na třetí pokus v roce 2017 naskládal hned třicet slavných skladeb z tzv. amerického zpěvníku, aby je podrobil vlastní interpretaci.

Devětatřicátým sólovým studiovým albem *Rough and Rowdy Ways*, prvním po osmi letech, které obsahuje autorské písně, Dylan krátce po vydání, jako nejstarší umělec v historii, dosáhl na čelo britské prodejní hitparády...

Bob Dylan dávno překročil hranici, za níž nemusí nikomu nic dokazovat, ani vysvětlovat. Cestou posbíral několik cen Grammy, filmového Oscara, Prezidentskou medaili svobody a další trofeje. Písničkářský prorok může své posluchače těšit, následovníky inspirovat, kritiky rozčilovat, jeho život a dílo může vyvolávat hodně otázek, na něž není dost odpovědí, ale to je asi tak všechno.

56. Mezinárodní festival poezie 21. - 23. října 2021

56. Mezinárodní festival poezie 21. - 23. října 2021															2. kolo			
poř	jméno příjmení	autor název textu	1. kolo							body 2.kolo	body 1.kolo	body celkem	umíst. 2.kolo	umíst. 1.kolo	umíst. celkem	čas		
			Nina Martínková	Libor Vacek	Renata Jurčová	Aleš Vrzák	Martina Koval	David Kroča	Lucia Vrablicová									
1	Veronika BRAJDIČ	Zdena Bratřovská Pokus o rodný list	5	4	4	3	5	5	23	33,5	56,5	8	I.kat. 6.	8	3:37			
2	Nina BENKOVIČOVÁ	Wisława Szymborská Látova žena	6,5	6	6,5	4	6,5	5,5	30,5	38	68,5	3-4	I.kat. 3.	3	3:32			
3	David ŠTANDERA	Pavel Exner Co seš-datel?	5	6,5	4	3	4,5	4	21,5	34,5	56	9	I.kat. 5.	9	0:54			
4	Julia PABST	Gabriel García Marquéz Přišla som iba ...	5	7	6	4	5,5	5	26,5	32,5	59	6	I.kat. 7.	7	9:17			
5	Magdalena ULMANOVÁ	M. de Cervantes Saavedra Máti, moje milá máti	5	5	7	5	4	5	25	37,5	62,5	7	I.kat. 4.	4	1:30			
6	Stanislav NEMRAVA	E. Warhola, B. Lichtenštajn PopArtová píseň ...	8	5	5	4	3	4	21	35,5	56,5	8	II.kat. 8.	8	7:06			
7	Vincent SKARULIS	John Lennon Randolfův večírek	5,5	4	3	5	7	6,5	27	32	59	5	I.kat. 8.	6	3:35			
8	Jiří SEMANČÍK	Petr Nikl Zahádky	7	5	4	6	6	6,5	30,5	31	61,5	3-4	I.kat. 9.	5	4:54			
9	Eva GRIBOVÁ	Daniil Charms Osud profesorovej ženy	8	8	8	9	9	8,5	42,5	40	82,5	2-3	II.kat. 6.	4	7:12			
10	Vít STAŠA	Vladimír Holan Óda na radost	8	8	6	8	7	7	38	40,5	78,5	5	II.kat. 5.	6	6:48			
11	Noemí FRITZOVÁ	Josef Václav Sládek Papů	7	7,5	8	7	8,5	7	37,5	40	77,5	6	II.kat. 7.	7	6:16			
12	Martina MAŠKOVÁ	Vasko Popa Vrať mi moje hadříky	9,5	9	8	8	9	9,5	44,5	43,5	88	1	II.kat. 3. - 4.	2	6:02			
13	Agáta MAŠKOVÁ	Zuzana Brabcová Iniciace	9	7,5	6	6	6,5	6	33,5	39,5	73	2	I.kat. 2.	2	2:13			
14	Nicole HAISMANOVÁ	Inuitské poezie Amagajet	8	7,5	7,5	7,5	9	6	36,5	43,5	80	7	II.kat. 3. - 4.	5	6:52			
15	Gabriela SITTOVÁ ZELENÁ	Jiří Orten Jeremiášův pláč	9,5	8	8	8	7	9	42,5	49,5	92	2-3	II.kat. 1.	1	7:27			
16	Zuzana OGURČÁKOVÁ	Miroslav Válek Afrika, opakovanie ...	8,5	6	7	7	8,5	8	39	45	84	4	II.kat. 2.	3	6:10			
17	Alexander KOUKOL	Charles Bukowski Lidi	9	8	7	8	7,5	8	40,5	40	80,5	1	I.kat. 1	1	2:53			

The image is a complex collage. At the top, a black and white photograph shows a woman's face, which is partially obscured by a dense network of thin, root-like or wire-like structures. This face is set against a background of a detailed electronic circuit board. A large, solid yellow circle occupies the lower half of the image, serving as a backdrop for the bottom portion of the text. The text itself is in a bold, white, sans-serif font, arranged in four lines: 'SE' at the top, 'NIOR-' in the second line, 'SKÁ' in the third line, and 'SEKCE' at the bottom. The overall aesthetic is a blend of organic and technological themes.

SE
NIOR-
SKÁ
SEKCE

Akcia v Bratislave

L'ubomír Scherhauer

Tento rok, ako aj roky minulé som nedokázal prekročiť vlastný tieň a postúpiť do druhého kola. Má to síce určité výhody, napríklad mi zostáva v talóne sada básní na použitie v nasledujúcom ročníku súťaže.

Spomínam si pred dvomi rokmi, že vo vlaku do Bratislavy sme sa rozprávali s pani Čajkovou práve o tomto. Vyjadrila sa, že je dôležité sa rozhodnúť, ktorú alternatívu ponúknutých básní na recitácii použiť prvý deň. Takže tohto roku je sté výročie úmrtia Pavla Országha-Hviezdoslava, zvolil som si práve jeho báseň. Hľadám sa na ten prvý súťažný deň. Učil som sa ju celý jeden rok a predsa to ešte nebolo ono. To píšem ako samohodnotiteľ (nie však preto, aby som hľadal výhovorky na svoje chyby a aj samotnou interpretačnú nedokonalosť). Tak som sa tej básni oddal, že som napísal vlastnú veršovačku podľa nej.

Hľadám sa
L'ubo Scherhauer

Nuž nastal ten stav
vzor bard, Hviezdoslav.
Tiež túžim poznať, kde vlastne som,
kde sa nachádzam.
Ja márne hľadám,
kde som sa stratil, v svete širom.

A tak sa pýtam
kam som sa podel,
kde zašantročil sa zblúdily tvor.
Na poliach žirnych,
pustí piesčitej,
na bralách strmých, v výšavách hor.

Kedy to bolo
keď som sa stratil,
iným životom zapadol, ach.
Kedy som prišiel
zo sveta do tmy
a stal sa pritom len hviezdny prach.

Na trón keď z nebies
lúče slnečné
z posledných síl objali zem,
spolu s roľníkom,
plní pohody
zbierame plody, ajhľa jeseň.

Aký to pocit
hľadiac z vrchov

nebotých skál do priepasti,
kde pýcha moja našla si miesto
vznešených citov, tmu žiadostí.

Hľadám sa, hľadám
hľa nachodím sa.
Zazvučal tón v živote mojom,
v piesňach i básňach,
letiac vesmírom,
nech znejú všetkým nám dôchodcom

Tak som sa našiel,
cestu si stelím
po ktorej kráčať tu teraz chcem.
Hľa poézia
k sebe má volá.
z cesty ustlanej viac nežidem.

A tak mi dnes v noci napadol plán a som rozhodnutý, že to bude môj cieľ. Fond na podporu umenia v Bratislave vyhlasuje rôzne výzvy na podporu kultúrnych aktivít. Medzi nimi aj možnosť organizovania súťaží v prednese poézie. Naše občianske združenie sa čo najskôr zapojí do tejto podnikateľskej výzvy a pripravíme súťaž v prednese jednej..., jednej (!) básne, ktorú budú recitovať všetci súťažiaci. A bude to báseň Pavla Országha-Hviezdoslava. Hľadám sa.

Bude súťaž, ako tu vo Valmeze, medzinárodná, teda veľmi rád na nej privítam spolu so slovenskými aj recitátorov z Čiech. Budeme to termínovo orientovať na november roku 2022 a to by sme uviedli na 101. výročie úmrtia slávneho básnika. Verím, že všetci záujemci to zvládnu aj v skoršom termíne, ale rok som nechal na učenie, na porovnanie. Ako čerešničku na torte by som chcel navrhnúť, aby porota ta istá tam bola, ako tohto roku vo Valmeze. Už teraz je možné prihlásiť sa a síce na emailovú adresu nášho občianskeho združenia: email.stonemedia@post.sk.

Predpokladám, že najskôr v máji 2022 budú známe základne údaje o akcii a potom to už postupne až do septembra 2022 budeme upravovať na základe vašich pripomienok, vás všetkých, ktorí tento projekt – akciu budú brat vážne. Najdôležitejší, podľa môjho názoru, bude to, koľko recitátorov sa prihlási. Dúfam, že nebudem sám a v tom prípade by som láskavo poprosil tohtoročnú porotu o možnosť zložiť reparát.

TIRÁŽ

Festivalové listy 56. ročníku Mezinárodního festivalu poezie

šéfredaktor: Karel Prokeš

redaktoři: Jiří Jurečka, Marek Adamík, Pavel Stojar,
Aleš Linduška

studentská sekce: Erik Zabrucký, Karolína Vlčková, Jiří Šimčík

fotografie z festivalu: Zdeněk Smolka

sazba, grafika: Ondřej Smolka

Titulní fotografie a úvodka studentské a seniorské sekce:

výběr děl z výstavy Stanislava Nemravy

sponzoři festivalu

